

200 jaar polder Het Koegras

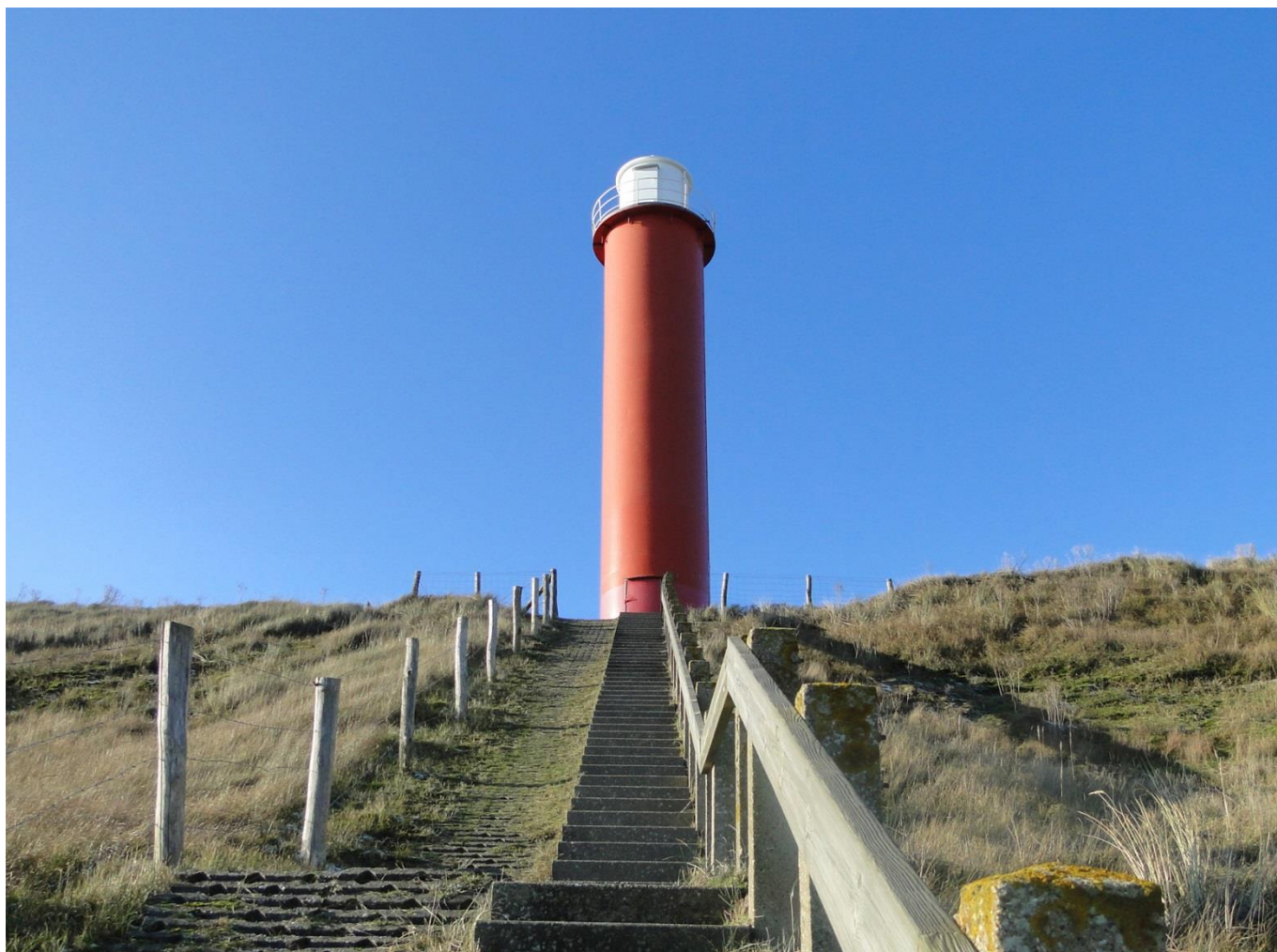

januari

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W52							1
W1	2	3	4	5	6	7	8
W2	9	10	11	12	13	14	15
W3	16	17	18	19	20	21	22
W4	23	24	25	26	27	28	29
W5	30	31					

200 jaar polder Het Koegras

februari

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W5			1	2	3	4	5
W6	6	7	8	9	10	11	12
W7	13	14	15	16	17	18	19
W8	20	21	22	23	24	25	26
W9	27	28					

200 jaar polder Het Koegras

maart

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W9			1	2	3	4	5
W10	6	7	8	9	10	11	12
W11	13	14	15	16	17	18	19
W12	20	21	22	23	24	25	26
W13	27	28	29	30	31		

200 jaar polder Het Koegras

april

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W13						1	2
W14	3	4	5	6	7	8	9
W15	10	11	12	13	14	15	16
W16	17	18	19	20	21	22	23
W17	24	25	26	27	28	29	30

200 jaar polder Het Koe gras

mei

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W18	1	2	3	4	5	6	7
W19	8	9	10	11	12	13	14
W20	15	16	17	18	19	20	21
W21	22	23	24	25	26	27	28
W22	29	30	31				

200 jaar polder Het Koegras

juni

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W22				1	2	3	4
W23	5	6	7	8	9	10	11
W24	12	13	14	15	16	17	18
W25	19	20	21	22	23	24	25
W26	26	27	28	29	30		

200 jaar polder Het Koegras

juli

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W26						1	2
W27	3	4	5	6	7	8	9
W28	10	11	12	13	14	15	16
W29	17	18	19	20	21	22	23
W30	24	25	26	27	28	29	30
W31	31						

200 jaar polder Het Koegras

augustus

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W31		1	2	3	4	5	6
W32	7	8	9	10	11	12	13
W33	14	15	16	17	18	19	20
W34	21	22	23	24	25	26	27
W35	28	29	30	31			

200 jaar polder Het Koegras

september

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W35					1	2	3
W36	4	5	6	7	8	9	10
W37	11	12	13	14	15	16	17
W38	18	19	20	21	22	23	24
W39	25	26	27	28	29	30	

200 jaar polder Het Koegras

oktober

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W39							1
W40	2	3	4	5	6	7	8
W41	9	10	11	12	13	14	15
W42	16	17	18	19	20	21	22
W43	23	24	25	26	27	28	29
W44	30	31					

200 jaar polder Het Koegras

november

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W44			1	2	3	4	5
W45	6	7	8	9	10	11	12
W46	13	14	15	16	17	18	19
W47	20	21	22	23	24	25	26
W48	27	28	29	30			

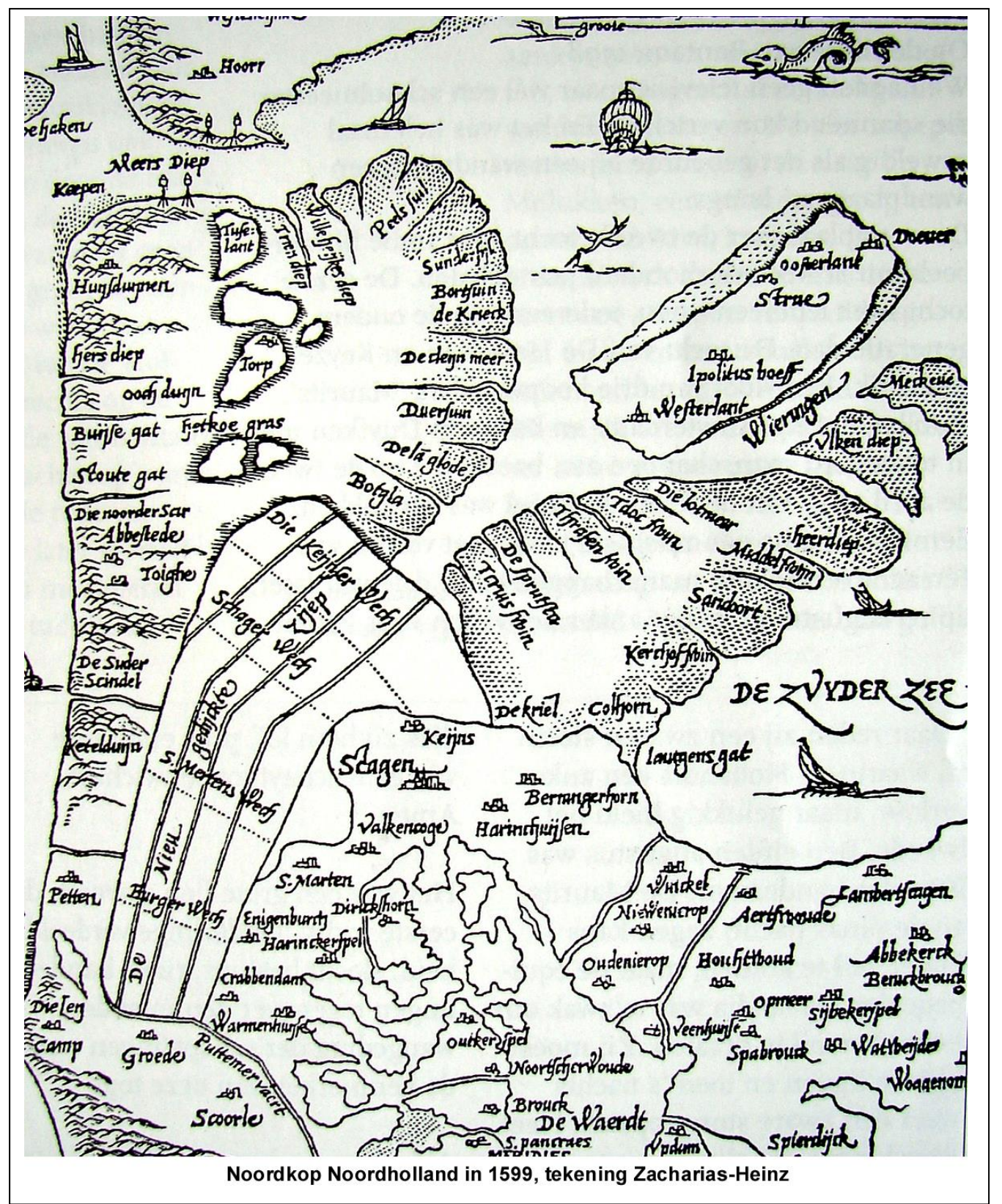
200 jaar polder Het Koegras

december

2017

	ma	di	wo	do	vr	za	zo
W48					1	2	3
W49	4	5	6	7	8	9	10
W50	11	12	13	14	15	16	17
W51	18	19	20	21	22	23	24
W52	25	26	27	28	29	30	31

Noordkop Noordholland in 1599, tekening Zacharias-Heinz

Polder Het Koegras en koning Willem I

Het was Koning Willem I die in 1817 een staatslening uitschreef van **"één miljoen en eenmaal honderd en achttien duizend gulden"**, met een rente van 6 procent, om daarmee de bedijking en de inrichting van de polder Het Koegras te bekostigen. De daarop volgende drooglegging van de polder Koegras kwam tot stand door de Koegrasdijk van Den Helder tot aan de Stolpen te leggen en het graven van het Noord-hollandskanaal. Het traject van deze dijk, was zo gekozen dat de dijk over een stevige al aanwezige redelijk massieve zandmassa liep.

De Koegrasdijk doorsneed de aangeslibde gronden van Koegras. In het najaar van 1817 waren de werkzaamheden al zover gevorderd, dat de polder Het Koegras in het geheel was ingedijkt en een kanaal was gegraven van Den Helder tot aan de Zyperdijk.

Bij de drooglegging van de Anna Paulowna Polder in 1846 werd de gronden van Koegras ten oosten van de Koegrasdijk toegevoegd aan de nieuwe Anna Paulowna-polder.

Veel eerder, in 1610, was de westkant van de polder, door het aanbrengen van een zanddijk, in opdracht van landsbestuurder Johan van Oldenbarnevelt al tegen het geweld van golven van de Noordzee beschermd.

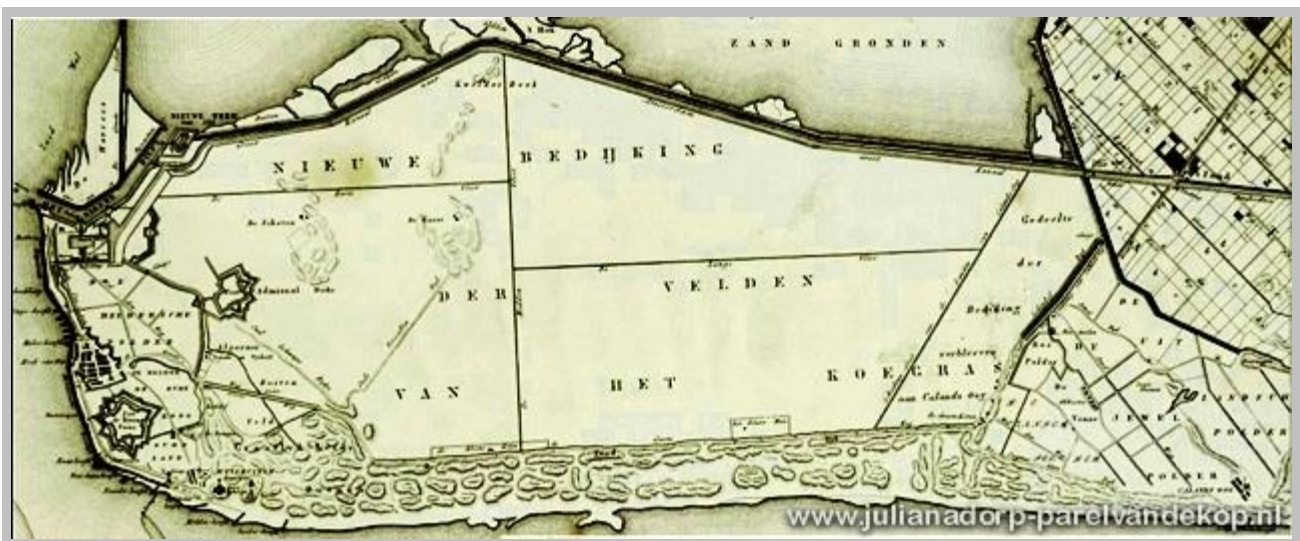
De aanleiding van de drooglegging van Koegras, met een oppervlakte van 4300 bunder, kwam voort uit het plan van Jan Blanken, inspecteur Generaal van Rijkswaterstaat en publieke werken een groot kanaal te graven van Den Helder naar Amsterdam, het Noord-Hollandskanaal.

De zeeschepen die in die tijd Amsterdam bezochten ondervonden op de route over de Zuiderzee veel hinder van ondiepten en zandbanken, waardoor het een paar dagen in beslag nam om van Den Helder naar Amsterdam te varen. Na het gereed komen van het gehele Noord-Hollands kanaal in 1824 was de vaartijd nog maar vijf uur.

Het droogleggen van de polder Het Koegras was derhalve het gevolg van het realiseren van het Noord-Hollands kanaal en in eerste instantie niet bedoeld economisch om gewin te behalen van de drooggelegde gronden. Dit in tegenstelling tot de drooglegging van andere polders zoals de Zijpe, de Wieringerwaardpolder, de Anna Paulownapolder en de Wieringermeerpolder waarbij het economisch van groot belang was.

Het financiële plaatje rond de drooglegging van de polder Het Koegras zag er in 1817 niet best uit. Het verschil aan onkosten en inkomsten was groot. Het grootste deel van de polder, 3800 bunder, was in bezit van de Nederlandse Staat. De inkomsten bestonden uit de pachtopbrengst van de toen al wel aanwezige pachtboerderijen ten bedrage van rond de 6.000,- gulden. De uitgaven, bestaande uit renteaftocht en inrichtingskosten waren 67.000,- gulden.

Mede onder politieke druk werd in 1847 besloten om tot verkoop te komen tot de domeingronden van de polder Het Koegras. De pachtinkomsten waren toen, mede door het toegenomen aantal pachtboerderijen, vermeerderd tot 21.000 gulden. In november 1849 werd de polder verkocht aan Pieter Loopuyt, een zeer rijke Schiedamse koopman, bankier en politicus. Nadat hij overleed, in 1872, werd zijn bezit verdeeld over acht erfgenamen, die later hun bezit in Koegras op de vrije markt te koop aanboden met gevolg dat nu de gronden van Koegras in het bezit zijn van ondernemers, boerenbedrijven, beleggingsmaatschappijen en de gemeente.

Tekening van de bedijking van Polder Het Koegras (1817), naar een plan van Jan Blanken, inspecteur Generaal van Rijkswaterstaat en publieke werken

Kanalenkoning Koning Willem 1

Koning Willem 1 gaf in 1817 opdracht om het Noord-Hollandskanaal te graven. Hij schreef daarvoor een Staatslening uit om de polder Het Koegras te bedijken en in te richten.

Op 4 november 1817 bracht hij een bezoek aan Den Helder en de polder Koegras om o.a. het deel van het nieuwe kanaal en de Koegrasdijk, die was aangelegd tussen Den Helder en 't Zand, in ogenschouw te nemen

Hiernaast een artikel uit de Amsterdamsche courant dat was opgenomen in de staats-courant dd.8 november 1817 waarin het bezoek van Koning Willem 1 is beschreven.

Werkbezoek Koning Willem 1 aan Den Helder en Koegras 1817

Ander HELDER, den 4 November.

Hadden wij onlangs het genoegen te melden, de aanvankelijke voortdeelen van de slechts gedeeltelijk gegraven koopvaardersbinnen-haven en voltooidde groote schutsluis aan het Nieuwe Diep, heden mogten wij de hernieuwde blijken ondervinden, van de hartelijkste zorg en hooge belangstelling in Neerlands zeevaart en handel, die onze eerbiedswaardige en opregt beminde Koning zoo schitterend bewijst, in de tot hertoe met den besten uitslag bekroonde uitvoering der stoutste onderneming, in de grootste zeehaven, dok- en sloizen-bouw, die wellicht nergens zoodanig in de jaarboeken van eenig volk worden gevonden.

Heden over middernacht, arriveerde Z. M., met Z. K. H. Prins Fredrik der Nederlanden en verder gevolg, binnen onze gemeente; al de huizen waren voortreffelijk gefillumineerd, en de gansche bevolking was op de been, om hare hulde juichend toe te brengen aan eenen zoo zorgenden vader des vaderlands.

Z. M. stapte af aan het logement Zeeburg, alwaar alles, zoo veel doenlijk, was voorbereid, om de Vorstelijke personen te ontvangen: heden ochtend, reeds ten zeven uren, na de autoriteiten audientie verleend te hebben, begaf Z. M. en zijn gevolg zich te voet naar het lokaal van den inspecteur-generaal *Blanken*, aan het Nieuwe Diep, alwaar Hoogstdezelve zich den ganschen voormiddag, onafgebroken, met de grootste oplettendheid bezig hield, en inspecteerde, met en benevens Z. Exc. den Minister van den Waterstaat en der Publieke Werken, onder het aanhoudend vreugdegejuich van *leve de Koning!* der dankbare werklieden, de onderhanden zijnde dok- en stoommachinewerken, in alle hare deelen, op het nauwkeurigste, zoo wel met doorslaande blijken van grondige kennis der ontwerp, als hooge goedkeuring wegens derzelver ontwikkeling en uitvoering; maar het allermeest was Z. M. en alle aanwezigen getroffen, door de voorbeeldooze opening en sluiting der wasjerdeuren van de groote koopvaarders schutsluis, met een verval van den zeevloed, van buiten naar binnen, van twee voeten, tegen welken alzoo naar binnen stortende stroom, dezelve deuren de sluis bij herbatling, naar welgevallen, zoo volkomen zacht en geleidelijk sloten en openden, als bij mogelijkheid verlangd kan worden. Vervolgens zag Z. M. onderscheiden schepen, met het instroomend water, vrijelijk door de sluis naar binnen varen.

Hoogstdezelve, op gelijke wijze, zich langs de groote haven-kaai begaven hebbende, om de gegraven wordende kanaal en bedijkings-werken van het Koegras, van deze zijde, in ogenschouw te nemen, keerden de Vorstelijke Personen naar het lokaal van den inspecteur-generaal terug, van waar Hoogstdezelve zich begaven over de nu bedekte buitenvelden van het Koegras, naar de dominante hofstede Kwel-dorbeck, alwaar de heer directeur der marine *Brunet*, met eene overdekte oorlogssloop, Z. M. opwachtte, met welk vaartuig (door een jagspaard getrokken) Hoogstdezelve ruim drie vierde der lengte van het nieuwe kanaal, langs de volkomen ingesloten bedijking van het Koegras, tot aan den Zijperdijk heeft gevaren, om vervolgens, over h. Zant, zijne terugreis naar 's Gravenhage voort te zetten; na allegewen ontmoet te hebben luke, maar nog meer opregt hartelijke huldiging van liefde en eerbied der dankbare menigte, welker gebeden de Vorstelijke personen hebben verzeld.

(Amsterdamsche Courant.)

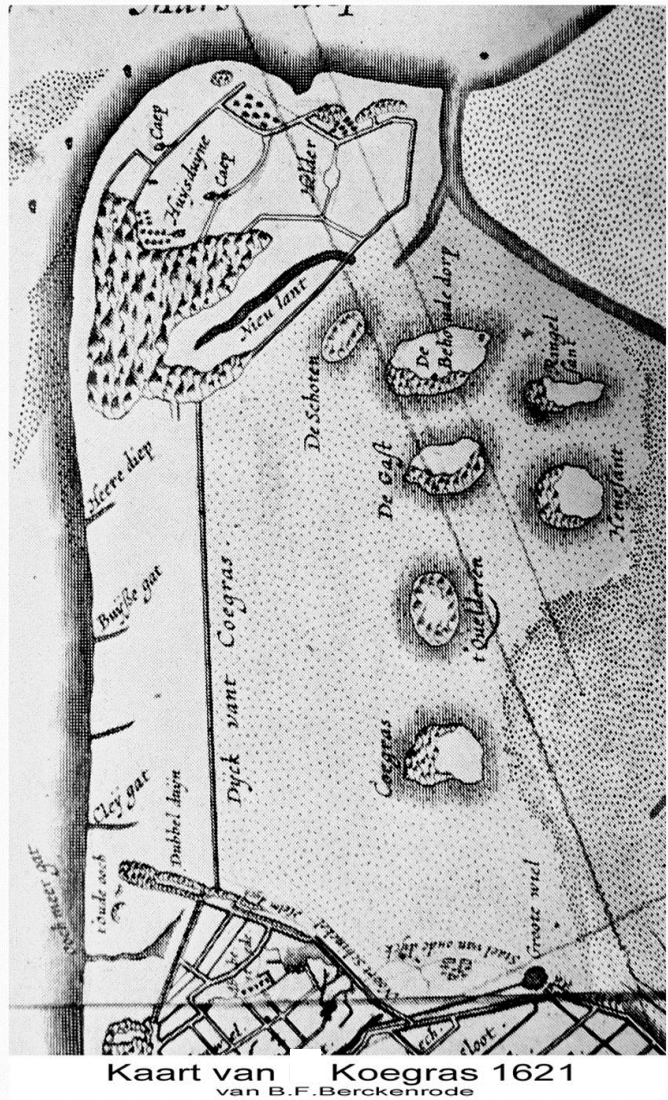
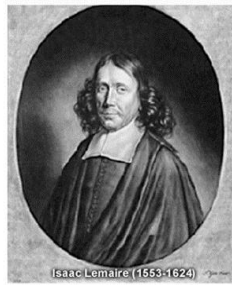
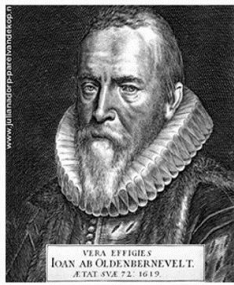
Ander Helder, den 4 November.

Krantentitel:

Nederlandsche staatscourant

Datum, editie:

08-11-1817, Dag

Kopstukken die betrokken waren bij de bedijkingen – en ontwikkeling van de polder Het koe-gras.

Willem van Oldenbarnevelt - 1610 aanleg van de de Zanddijk

Isaac Le Maire – 1602 aanleg eerste dijkje in het noorden van Het Koegras

Koning Willem I – 1817 lening en opdrachtgever van het graven van het Noord-Hollandskanaal en het leggen van de Koegrasdijk , trajekt Den Helder – 't Zand – Zijperdijk.

Jan Blanken – ontwerper Noord-Hollandskanaal en betrokken bij aankoop domeingronden van Het Koegras.

Pieter Loopuyt koper van de domeingronden van Het Koegras 1849

Cornelis van Foreest – inrichten van de door zijn schoonvader P.Loopuyt gekochte gronden van Het Koe gras.